

ВІДКРИТЕ ЗВЕРНЕННЯ КРЕДИТНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

Вже понад 20 років кредитні спілки в Україні є вагомим інструментом надання фінансових послуг перш за все малозабезпеченим верствам населення. Перші 10 років існування вони активно підтримувалися державою. В середині 2000-х років кредитні спілки щорічно надавали по кількості майже 1 мільйон кредитів пересічним громадянам, приватним підприємцям, особистим селянським та фермерським господарствам тощо. Починаючи з 2009 року, після початку фінансової кризи, активи кредитних спілок значно зменшились, держава по суті відвернулася від них на угоду фінансовим магнатам, квазіструктурам, великим банкам. Та навіть сьогодні кредитні спілки України об'єднують більше 1 мільйону громадян України, надаючи щорічно 300-400 тисяч кредитів.

У теперішні кризові часи кредитні спілка — це чи не єдина структура, яка задовольняє потреби українців у дрібному кредиті та кредитує малих сільгоспвиробників. Тому розвиток кредитних спілок є не тільки в інтересах народу, але й має бути в інтересах держави, адже саме завдяки їм малозабезпечені верстви населення мають можливість вирішувати свої соціальні та побутові питання, а економіка України – розвиватися шляхом отримання інвестицій від малого підприємництва та сільгоспвиробництва. Проте замість того, щоб на державному рівні надавати необхідну законодавчу підтримку кредитним спілкам, реалізовувати через кредитні спілки програми розвитку української економіки, сьогодні держава, навпаки, без проведення обговорень і врахування реальних інтересів мільйонного членства кредитних спілок, впроваджує оподаткування не тільки процентних доходів членів кредитних спілок, але й самих кредитних спілок як юридичних осіб.

І це при тому, що кооперативна і неприбуткова природа кредитних спілок зумовлює надання ними послуг за собівартістю, доказом чого є агрегований показник нерозподіленого доходу, сума якого станом на 30.09 2014 року склала 61,5 мільйона гривень. Отже, беручи до уваги положення чинної редакції Податкового кодексу щодо термінів сплати податку на прибуток підприємств, у 2016 році кредитним спілками загалом може буде сплачено близько 11 мільйонів гривень цього податку, що, по суті, викликає питання щодо доцільності запровадження такого оподаткування. В результаті запровадження сплати кредитними спілками податку на прибуток неминуче призведе до підвищення вартості кредитів, скорочення обсягів кредитування та, саме головне, зменшення рівня капіталізації кредитних спілок як головного фактора їх фінансової стабільності, а, відповідно, і захисту коштів вкладників.

Ми добре розуміємо, яка ситуація склалася сьогодні в українській економіці, фінансовій сфері, але категорично вважаємо таку законодавчу зміну вкрай непродуктивною. Наслідком стане закриття не менше 100 невеликих установ, які працюють, в тому числі, і у віддалених сільських районах, та суттєве зменшення активів великих кредитних спілок, що призведе не тільки до припинення або значного обмеження доступу до фінансових ресурсів місцевого населення, але й до скорочення робочих місць із відповідним зменшенням сплати податку на доходи фізичних осіб, єдиного соціального внеску та військового збору у сумах, які суттєво перевищуватимуть можливі обсяги податку на прибуток підприємств, який міг би бути сплачений такими кредитними спілками. Так, наразі податки, пов'язані з оплатою праці працівників кредитних спілок, становлять 60-80 мільйонів гривень щорічно. Проте після застосування податкового навантаження у повному обсязі сума цих платежів скоротиться не менш ніж на третину, що означатиме недоотримання вже у 2015 році податкових надходжень та зборів щонайменше у сумі понад 20 мільйонів гривень.

Крім того, ті гроші, які кредитні спілки надають на підприємницькі ініціативи, дадуть набагато більший економічний ефект у вигляді податкових надходжень, ніж вищезгадані 11 мільйонів. При цьому, пільгове оподаткування діяльності кредитних спілок як важливого соціального фактора — це загальноприйнята світова практика інших країн світу.

Тому ми, кредитні спілки України, звертаємося сьогодні до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, до всіх органів державної влади, причетних до цього питання, з вимогою виправити цю прикру помилку і невідкладно внести зміни до законодавства, які б враховували специфіку діяльності кредитних спілок як організацій неприбуткових за законом, подібно до того, як це було в редакції Податкового кодексу, яка діяла до 31.12.2014 року.